

Mokyklose, per tikybos pamokas, yra pasakojama apie tai, koks dievas yra visagalis, koks gailestingas, kokie šventi jo pasiuntinių darbai ir pan. Bet kodėl nė žodžiu neužsimenama, kokiais keliais krikščionybė atėjo į pagoniškasias šalis? Kodėl per pamokas nėra pasakojama apie kruviniuosius kryžiaus žygius, per kuriuos būdavo išžudomos ištisos gyvenvietės, kaip kad antai 1099m., kai kryžiuočiai prasiveržė pro vieną Jeruzalės bokštą, užplūdo miestą ir puolė medžioti musulmonus. Skerdynės nesiliovė kelias dienas. Žuvo beveik visi 60tūkst. Jeruzalės gyventojų. Savo akimis viską matęs liudytojas rašė:

"Ir tada atėjo valanda, kai mūsų Viešpats Jėzus Kristus, dėl mūsų miręs ant kryžiaus, tai leido, ir mūsų ant bokšto sustatyti riteriai karštai puolė... Greitai... visi gynėjai nuo sienų spruko į miestą, o mūsų kariai nusivijo juos, ginė juos priešais save žudydami ir kapodami kardais iki Saliamono šventyklos (t.y. iki Uolos rūmų), kur prasidėjo tokios skerdynės, kad mūsų kariai iki kulšnių braidė kraujyje... Paskui kryžiuočiai apieškojo visą miestą, grobė auksą, arlius ir mulus, plėšė turtų pilnus namus. tada laimingi ir verkdami iš džiaugsmo mūsų kariai ėjo pagerbti mūsų Išganytojo kapo... Likę saracėnai vilko lavonus iš miesto ir sukrovė namo aukščio jų krūvas. Niekas niekad nebuvo girdėjęs ir matęs tokių pagoniškos tautos skerdynių."

Argi tai žmogiškumas? Pamanyk tik - šventas žygis, palaimintas paties popiežiaus!

Vat tokių faktų maža mums pateikiamoje literatūroje. Ir didžioji dalis krikščionių nežino šių dalykų. O gal ir nenori žinoti.

Gal ir per daug, bet faktai kalba patys už save.

Lietuviai 9 – 19 a.

Etnografija ir Folkloras

A.Vyšniauskaitė, Lietuviai IX – XIX a. vidurio istoriniuose šaltiniuose 1994.

Ši knyga tai pavyzdys, kaip galima nutylėti tikrąją tautos istoriją.

113 p. Rašydama apie jėzuito S.Rostovskio ataskaitas 1718 m., Vyšniauskaitė tik cituoja ataskaitoje minimus papročius ir tikėjimus, nutylėdama esminę ataskaitos dalį – jos paskirtį.

J.Lebedžio knygoje yra pilnesni tekstai, iš kurių aiškėja, jog jėzuitų misija nebuvo kraštotyrinė, bet skirta kovai su nekrikščioniška kultūra. "Pamokslininkai pasidarbavo su tokiu pasisekimu, kad atsipeikėjo apie 500 tū kerėtojų ir velniškos medicinos daktarų. Paskui mūsų misija išvyko į kitą Lietuvos kraštą, prinokus rudens sodų vaisiams, ir sužinojo, jog pagonystė dar gyva šiaurėje,..."

1428 – Kartūzo pamokymai – "Per vestuves ir Užgavėnes būna visai velniškų šokių

1590 – keliauna per Žemaitiją - "Jų velniški šokiai"

Bretkūnas 1589 – bara žmonės – "nederamus liaudiškuosius Joninių papročius"

1526m už vestuvinį paprotį – deginti vaškinį vainiką - už kaklo prirakinti prie stulpo šventoriuje (39). Už tą patį paprotį 1540m – mirties bausmė.

XVIa. Dar ne visada buvo tuokiamasi bažnyčioje.

65 p. tariama lietuvių pagonybė

1604m. instrukcijos Įsrutės ap. – “kadangi žmones jokių būdu neįmanoma” atkalbėti nuo pirčių statymo”, tai įsakoma, grąšinant

1639 m - vizitacijos M.Lietuvoje – nurodo nepageidautinus vestuvių papročius, krikštynos.

Baudžiama “kaklo geležimi” – prirakinant prie bažnyčios (69)

1620 m kurfiursto įsakymas – būgnus pradurti, švilpynes sulaužyti. (70)

1682m. vysk. M.S.Paco aplinkraštis - draudžiantis per Jonines šokti apie medžius ir ugnį,

1723 m. Prieš tas apeigas (kaimo) buvo taip rimtai kovota, kad šie pagoniški prietarai buvo įveikti daugelyje – daugiau kaip 100 – namų.

1724 m. sv.Petro šventės su žaidimais buvo pasmerktos,

1726 m ... Tokių ir panašių prietarų buvo išnaikinta daugiau kaip 100...

1725 m Du ažuolai buvo nukirsti ir sudeginti, nes prietaringu būdu prasti žmonės juos garbino.

1737 m. Žemaičių vyskupo J.M.Karpio ganytojiškas laiškas : diecezijoje gyvos pagonybės liekanos: Per sv.Jono šventę ...turėjo progų įžeisti Dievą, tas pat Kalėdų ,

Velykų papročiuose...Taigi visiems dvasios vadovams pavedame tuos ir panašius tuščius papročius...stengtis išrauti su šaknimis,

1752 m. vysk. A.Tiškevičiaus nutarimas – prieš kaimo skulptorius, prieš kaimo šokius ir jų muziką,

1815 m Valančius mini – Kartenos kunigas „rėkęs ant žmonių už tai, kad jie Jonines ant kalnų šventę senovės būdu. (Basanavičius, 1913, 52)

Valančiaus laikais Luokės kunigas iš sakyklos keikdavęs visus, kurie lankydavo Šatrijos kalną ir paskirtomis dienomis ten linksmindavosi ir šokdavo senoviniu būdu.Šatrija buvo apšaukta pagonių kalnu....Žmonių susirinkimai ilgainiui ant kalno išnyko. (B.1913, 53)

Grinkmiškio parapijoje klebonas persekiojo stogastulpių ir koplytėlių statymą – Valančiaus laikais.

Garliavos parapijoje kunigas Budzeika uždraudęs per vestuves dainuoti vestuvines liaudies dainas (XIX a pabaigoje) (B.1913. 54). Dabar parapijoje jau tylu vestuvių metu.

J.Pabrėža, (Vilnius, 1972) (1771-1849) XIX a. pradžioje pamoksluose smerkia senovinius vestuvinius papročius. Liaudies šokiai ir pramogos jam nesiderina su šventumu. „Kad nieks baisių dainų nedainuotų, kad nieks pasakų begėdiškų nepasakotų“.

P. peikia jonines, petrines, šokius, dainavimą susibūrus, per ilgą bovijimąsi muzikomis.

Surinkimininkai M . Lietuvoje

XVIII a. Pradžioje – Jie paniekinę visas lietuvių tradicines apeigas, šventes, dainas, drabužius ir kt.. Surinkimininkų teritorijoje liaudies dainų, papročių ir tradicinių drabužių beveik nelikę.(B. 1913, 56)

Konst.Tiškevičius, Neris ir jos krantai, V. 1992.

Knygoje aprašyti 1857 m kelionės Nerimi įspūdžiai.

p.286. Priplaukęs Karmėlavą, prie Kauno, pamėgino užrašyti vietinių liaudies dainų. „Neįmanoma įsivaizduoti, kaip sunku rinkti liaudies dainas Žemaičių vyskupijoje. Vietiniai klebonai stengiasi išnaikinti senuosius žmonių prietarus. Iš sakyklų liepia nedainuoti liaudies dainų /.../ Karmėlavos klebonas žmonių, kurie dainuoja senąsias dainas, nepriėmęs išpažinties, nė poros netuokia, jei jungtuves lydėjo senos vietinės apeigos ir žmonių dainos, jų dainuojamos nuo senų senovės.“. Ir kitose gretimose vietovėse K.Tiškevičiui nepavyko priprašyti žmonių padainuoti.

V.Kudirka: „Vilniaus žinios“ 1905 m pasakoja apie Druskininkus. Paklausus vienos moters, kodėl ji ne lietuviškais tautiniais rūbais rengėsi, atsakiusi, kad kunigėlis barą, nes, lietuviškas apdaras esą.